

UNUTRAŠNOST CRKVE SV. IVANA KRSTITELJA

iz prve pol. XIX. st. Iza gl. oltara je velika slika s prikazom Sv. Trojstva (oko 1700). Uz crkvu se nalazi jednokatni samostan s unutrašnjim dvorištem, a u njegovoj se knjižnici čuva vrijedna zbirka inkunabula.

Većina javnih i privatnih građevina, palača, kurija i kuća građena je u XVIII. st.; neke potječu još iz XVI. st. Varaždinska gradska vijećnica na današnjem gl. trgu vjerojatno je dijelom romanička građevina s vidljivim gotičkim lukom nekadašnjega ulaza u toranj; pregrađivana je u XVI. st. pod nadzorom varaždinskoga graditelja Jurja Fleischmana. Današnji je izgled dobila pregradnjom 1793; obnovu su izvodili najpoznatiji varaždinski graditelji i klesari u XVIII. st. J. Erber, M. Taxner te F. Lossert, koji je dovršio pročelje 1793. u kasnobarokno-klasicističkim oblicima podignuvši toranj iznad krova. Klesani portal s balkonom i gradski grb pod tornjem radio je klesar L. Vieter 1792. Uglovnica obitelji Škrlec na Franjevačkome trgu, ponovno podignuta 1988, ima iz spolija rekonstruiranu renesansnu biforu iz XVI. st. Građanska kuća Ritz, pregrađena u XIX. st., obnovljena je u izvornome renesansnom stilu s arkadnim trijemom u prizemlju 1988; kameni nadvratnik malih vrata ima klesane inicijale imena i godinu 1540. U dvorištu kuće Mrazović iz druge pol. XVI. st. nalazi se renesansna galerija s lukovima na toskanskim stupovima, vjerojatno rad domaćih graditelja. Kuća Jaccomini na glavnome trgu, izgorjela u požaru, obnovljena je 1776.

Važne crkv. građevine su nekadašnje isusovačko sjemenište, tzv. palača Zakmardi, koju su 1668–72. gradili varaždinski graditelji B. i J. Jančić, s oltarićem urešenim štukaturama iz XVII/XVIII. st., te pavlinska reziden-cija, tzv. Pavlinski marof s reljefom iz 1760. nad portalom.

Od javnih građevina ističe se palača Varaždinske županije s raskošnim portalom, koju je prema nacrtima iz Beča dovršio 1769. varaždinski graditelj J. Erber. Palača zagrebačkoga Kaptola s lijepim portalom i atikom s Božjim okom sagrađena je 60-ih god. XVIII. st. Mnogobrojne su palače feudalnih obitelji u gradu i izvan nekadašnjih gradskih zidina. Palača Sermage, obnavljana 50-ih god. XVIII. st., urešena je na pročelju reljefnim medaljonima, a na ranobarokne galerije dvorišne strane prigradeno je reprezentativno stubište s kamenom laternom u stilu rokoko. Palača obitelji Erdődy, podignuta sred. XVIII. st. izvan gradskih zidina, ima središnji portal izgrađen u rokoko stilu. Palača Drašković na glavnome trgu, nekada sjedište hrvatskoga bana, spominje se kao plemićka kuća već 1616. Izgradnja današnje palače i oblikovanje pročelja u rokoko stilu završeni su vjerojatno u drugoj pol. XVIII. st. Najljepša varaždinska palača je uglovna dvokatnica s erkerom Franje Patačića, sagrađena 1764. Na gl. je pročelju raskošni portal u rokoko stilu sa stupovima koji nose atiku s valovitim viticama i vazama, jedan od najljepših portala u Hrvatskoj iz doba rokoko. Palača Patačić-Bužan ima portal s klasicističkim vijencem, sagrađen oko 1785, a palača Herzer, građena 1791–95, ima raskošan klesani grb iznad portala. Izvan nekadašnjih gradskih zidina nalaze se palače Keglević (spomenuta već 1700), koju je 1774–75. pregradio u rokoko stilu J. Erber, te palača Patačić-Puttar s jednokatnim erkerom, koju je 1745. dijelom dovršio varaždinski graditelj J. Hauk. Među građevinama iz doba historicizma ističe se varaždinsko gradsko kazalište, koje je prema nacrtima H. G. Helmera 1871–73. gradio zagrebački graditelj J. Jambrišak. Današnja zidna slika na stropu glavnoga